

**Solymár Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
002/2014. (III. 27.) sz. rendelete a helyi jelentőségű
természeti területek és természeti értékek helyi védelméről**

Solymár Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § 11. pontjában foglaltakra figyelemmel, valamint, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban Tvt.) 24. § (1) b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a természeti értékek helyi védelmére a következő önkormányzati rendeletet alkotja:

A rendelet hatálya

1.§

(1) A rendelet hatálya kiterjed Solymár Nagyközség területén lévő, az 1. sz. mellékletben felsorolt országos védelem alatt nem álló, helyi jelentőségű védett természeti értékekre és területekre, továbbá a velük kapcsolatos valamennyi tevékenységre.

A rendelet célja

2. §

(1) A rendelet célja a kiemelt oltalmat igénylő földtani, víztani, növénytani, állattani, tájképi és kultúrtörténeti szempontból, vagy más közérdekből védelemre érdemes helyi jelentőségű természeti területek és értékek körének megállapítása, és azok védetté nyilvánítása abból a célból, hogy

- a) a természetvédelem helyi szintű szabályainak megállapításával hatásos jogi eszközöket biztosítson a település területén található természeti területek és értékek megőrzése, károsodásának megelőzése illetve elhárítása érdekében;
- b) hozzájáruljon a természeti erőforrások megőrzéséhez és fenntartható fejlesztéséhez valamint az ökológiai egyensúly biztosításához;
- c) a helyi természetvédelmi szabályozás eszközeit és gyakorlatát a helyi érdekek figyelembevételével a nagyobb léptékű térségi (agglomerációs) területre kiterjedő célok és megvalósításuk szolgálatába állítsa;
- d) az Európai Unió madár és élőhely védelmi irányelveinek megfelelően a közösségi jelentőségű természetes élőhelyek megőrzésre kerüljenek;
- e) a gazdasági és természetvédelmi érdekek összehangolásával a hagyományos gazdálkodási mód megtartásának elősegítése megtörténjen;
- f) a helyi közösségek és az állampolgárok bevonásával a természeti értékek megőrzésének és a széleskörű szemléletformálásnak koordinálása megtörténhessen;
- g) a természeti értékek megközelítésének, kutatásának, oktatási, ismeretterjesztési és ökoturisztikai célú hasznosítását segítése.

Alapfogalmak

3. §

E rendelet alkalmazásában:

- a) **helyi jelentőségű védett természeti terület:** A képviselő-testület által rendeletben védetté nyilvánított helyi jelentőségű védett természeti terület (a továbbiakban: ht)
- b) **helyi jelentőségű védett természeti érték:** A képviselő-testület által rendeletben védetté nyilvánított helyi jelentőségű védett természeti érték (a továbbiakban: T)

Helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek

4. §

- (1) Helyi jelentőségű természeti védelem fajtái:
 - a) helyi jelentőségű védett természeti terület (ht)
 - b) helyi jelentőségű védett természeti érték (T)
- (2) Helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek felsorolását az 1. számú melléklet, természetbeni elhelyezkedését a 2. számú melléklet szerint térkép tartalmazza.
- (3) A védetté nyilvánítás indoklását is tartalmazó kezelési tervet jelen rendelet 3. számú melléklete tartalmazza.

Védetté nyilvánítási eljárás

5. §

- (1) Helyi jelentőségű védett természeti terület és érték védetté nyilvánítási eljárására bárki javaslatot tehet és az hivatalból is megindítható.
- (2) A védettséget kezdeményező javaslatnak tartalmaznia kell:
 - a) a helyi jelentőségű védett természeti érték megnevezését
 - b) pontos helyének megjelölését (utca, házszám, hrsz)
 - c) helyszínrajzot a védett terület, érték megjelölésével
 - d) fotódokumentációt
 - e) a védettség indoklását is tartalmazó kezelési tervet.
- (3) Amennyiben a védetté nyilvánítás hivatalból indul az önkormányzat hatáskörrel rendelkező bizottsága a kérelem vizsgálata során dönt az értékvizsgálat elrendeléséről, a védettség indoklását is tartalmazó kezelési terv elkészítésének szükségességéről.
- (4) A képviselő-testület éves költségében gondoskodik a védelemre tervezett területek védetté nyilvánításához a szükséges források biztosításáról.
- (5) A védetté nyilvánításról a védelem indoklását is tartalmazó kezelési terv alapján az önkormányzat képviselő-testülete dönt.

(6) Amennyiben a védettség indoka megszűnik, vagy a védelem alapjául szolgáló körülmények megváltoznak, a védelem megszüntetéséről az önkormányzat képviselő-testülete dönt.

(7) A helyi védelem alá helyezésről vagy a védelem megszüntetéséről értesíteni kell:

- a) védelem alá vont terület vagy érték tulajdonosát, kezelőjét,
- b) az illetékes Földhivatalt,
- c) az illetékes Nemzeti Park Igazgatóságot,
- d) az illetékes építésügyi hatóságot,
- e) a kezdeményezőt, aki a védelem alá helyezést indítványozta.

(8) A védettség ingatlan-nyilvántartásban történő feljegyzését a védettséget kimondó rendelet hatályba lépése után a jegyző kezdeményezi. A bejegyzés esetleges elmaradása a védettség hatályát nem érinti.

Védettség megjelölése

6. §

(1) A védettséget az érintett terület határán kihelyezett táblán meg kell jelölni.

(2) A védettséget megjelölő táblán fel kell tüntetni a védettség tényét és a védett terület vagy érték megnevezését, a következőképp:

„HELYI JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLET”

vagy

„HELYI JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI ÉRTÉK”

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott táblák kihelyezése az Önkormányzat, karbantartása a védett terület vagy emlék kezelőjének feladata.

A helyi jelentőségű védett természeti területekre és értékekre vonatkozó előírások

7. §

(1) A jegyző engedélye szükséges a természetvédelmi kezelési tervekben leírtaktól eltérő tevékenység végzéséhez vagy a kezelés felhagyásához.

(2) A helyi védelem alatt álló természeti területeken a helyi építési szabályzat, a szabályozási terv szerinti területrendezés megvalósítása esetén a jegyző engedélyével, és kizárólag csak természetkímélő módon a természet-közei állapot fenntartásával lehet munkát végezni.

(3) A helyi védelem alatt álló természeti területeken a jegyző engedélye szükséges különösen az alábbi tevékenységek végzéséhez:

- a) kutatás, gyűjtés, kísérlet végzéséhez,
- b) a gyep feltöréséhez, felújításához, felülvetéséhez, öntözéséhez, legeltetéshez, kaszáláshoz;
- c) a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához;

- d) termőföldnek nem minősülő földterület rendeltetésének, termőföld művelési ágának a megváltoztatásához;
- e) az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fasor, fás legelőn lévő fa kivágásához, növénytelepítéséhez;
- f) nád és más vízinnövényzet égetéséhez, irtásához, aratásához, gyep- és parlagterület, tarló és szalma égetéséhez, valamint - a kijelölt és kiépített tűzrakóhely kivételével - erdőterületen tűz gyújtásához;
- g) növényvédő szerek, bioregulátorok és egyéb irtószerek, valamint a talaj termékenységet befolyásoló vegyi anyagok felhasználásához;
- h) horgászathoz;
- i) közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához;
- j) járművel történő közlekedéshez, az arra kijelölt utak, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatukat ellátó - külön jogszabályokban erre feljogosított - személyek járművei kivételével.

(4) A védett területekre a természetvédelmi kezelési-fenntartási tervben foglaltakat kell alkalmazni, az abban nem szabályozott kérdésekben a Tvt. megfelelő rendelkezései az irányadóak.

A védett természeti területek és értékek fenntartása

8. §

(1) A helyi védelem alatt álló természeti terület, érték fenntartásáról, megőrzéséről, a szükséges megelőző és utólagos kárelhárítási munkákról, a terület megközelíthetőségéről a terület tulajdonosának kell gondoskodnia.

(2) Az Önkormányzati tulajdonú védett területek és értékek kezeléséhez, fenntartásához, bemutatásához, helyreállításához szükséges fedezetéről az önkormányzat az éves költségvetésében gondoskodik.

(3) A tulajdonos (vagyonkezelő, használó) köteles túrni a természetvédelmi hatóságnak a helyi jelentőségű védett természeti területek és emlékek oltalma tudományos megismerése vagy bemutatása érdekében végzett, így különösen a természetvédelmi érték vagy egyedi tájérték megközelítését, bemutatását, őrzését, állapotának ellenőrzését, és a hatósági tájékoztató, valamint eligazító táblák elhelyezését.

(4) A helyi védelem alatt álló természeti terület, érték fennmaradása, megóvása érdekében a jegyző elrendelheti a megóváshoz kapcsolódó kötelezettség teljesítését, megtilthatja a védett természeti területet, értéket károsító, veszélyeztető munkák végzését, kötelezheti az érdekelteket és meghatározhatja a kötelezettség teljesítésének módját, így különösen a tevékenység abbahagyását, az eredeti állapot helyreállítását, valamint határidejét.

A társadalom bevonása a védett természeti területek, értékek megőrzésébe

9. §

(1) Solymár Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a védett természeti értékek megőrzését – a vonatkozó jogszabályokban biztosított lehetőségek és az önkormányzat anyagi

képességeinek keretei között –közterület-felügyelet és a polgárőrség bevonásával teszi hatékonyabbá.

Természetvédelmi bírság

10. §

(1) Aki tevékenységével vagy mulasztásával

- a) e rendelet szabályait, illetve e rendelet alapján kiadott egyedi határozat előírásait megsérti;
 - b) a helyi jelentőségű védett természeti területet vagy érték állapotát, minőségét jogellenesen veszélyezteti, rongálja, abban kárt okoz;
 - c) a helyi jelentőségű védett természeti területet vagy érték állapotát jogellenesen megváltoztatja, átalakítja, illetve azon vagy abban a védelem céljával össze nem egyeztethető tevékenységet folytat;
 - d) a jegyző engedélyéhez, hozzájárulásához kötött tevékenységet engedély, hozzájárulás nélkül vagy attól eltérően végez
- természetvédelmi bírságot köteles fizetni.

(2) A természetvédelmi bírságot az (1) bekezdésben meghatározott esetben a jegyző szabja ki.

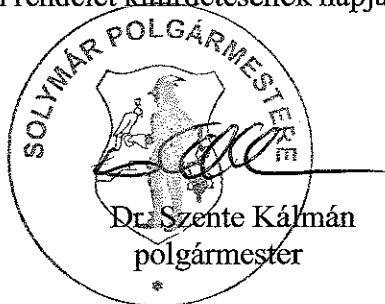
(3) A természetvédelmi bírság kiszabására vonatkozó eljárási szabályokat, valamint a bírság mértékét és megállapításának módját Kormány rendelet állapítja meg.

(4) A bírságokból befolyt összeget a helyi védett természeti területek és értékek fenntartására, helyreállítására, kezelésére kell fordítani.

Egyéb rendelkezések

11. §

(1) Jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

A rendelet kihirdetve: 2014. március 27.

Solymár, 2014. március 27.

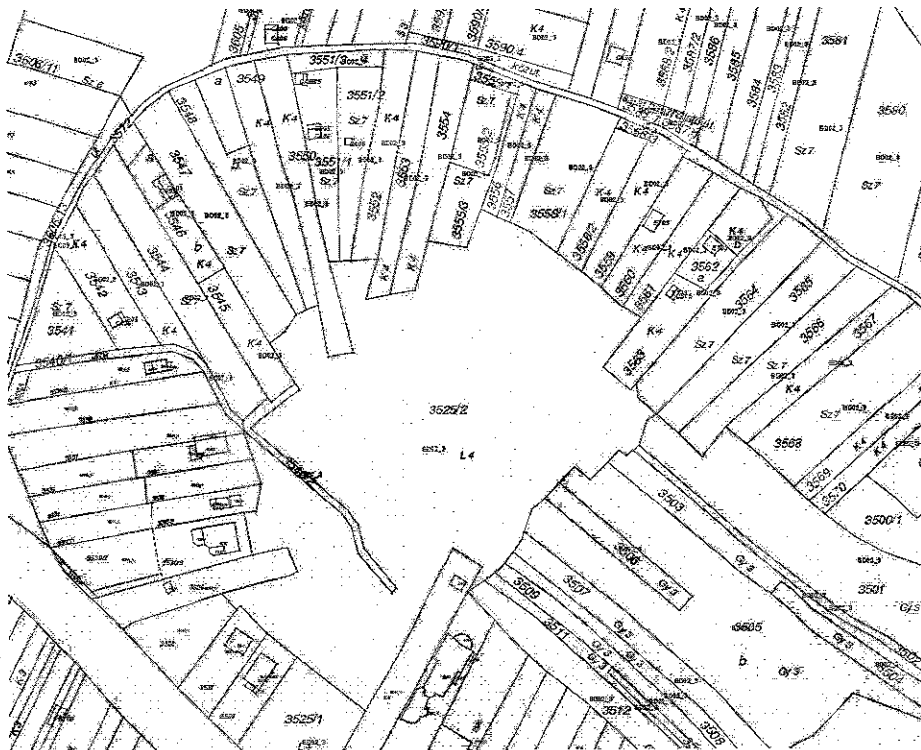

1. sz melléklet

sor szá m	hr sz	védett terület /érték megnevez ése	védele m fajtája	terület (m2)	művelési ág	tulajdonos	védelem célja/indo ka	kezelési mód
1.	3525/2	Szélhegy	ht, T	21931	legelő	Solymár Nk. Önk.		kezelési terv szerint
2.	3540/2	Szélhegy	ht, T	375	kivett árok	Solymár NK. Önk.		kezelési terv szerint

2.sz melléklet

Helyi védett területek és értékek térképi ábrázolása

3.sz melléklet

Kezelési terv

TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVDOKUMENTÁCIÓ

a solymári **SZÉL-HEGY** helyi jelentőségű
természetvédelmi területre

Felhagyott kőbánya fala a hegy délnyugati oldalán

Tervkészítés időpontja: 2012.

A terv időtartama: 2013-2023

készítette az L-TEAM Bt.

szakértő: dr. Hahn István okleveles biológus, PhD

Élővilágvédelmi szakértői engedély száma: Sz-0029/2012

Solymár, 2012. november

TARTALOMJEGYZÉK

A.) MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ	3
1. Általános adatok	3
1.1. A tervezési terület azonosító adatai	3
1.2. A tervezési terület természetvédelmi rendeltetése	3
1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok	3
1.4. A tervezési területre vonatkozó egyéb hatályos előírások	4
2. A tervezési terület állapotának leírása	4
2.1. Környezeti elemek	4
2.1.1. Klíma	4
2.1.2. Hidrológia	6
2.1.3. Felszínalaktan	6
2.1.4. Talajtan	6
2.2. Élettelen természeti értékek	6
2.3. Biológiai jellemzők	6
2.3.1. A tervezési terület biogeográfiai jellemzése, ökológiai folyamatai	6
2.3.2. Élőhelyek	6
2.3.3. Növények	9
2.3.4. Állatvilág	9
2.4. Táj- és kultúrtörténeti adottságok	10
2.5. Oktatás, kutatás	11
2.6. Gazdálkodási jellemzők	11
3. Természetvédelmi kezelési célkitűzések meghatározása	11
B.) Részletes természetvédelmi kezelési terv	11
4.2. Részletes kezelési előírások	12
C.) Térképmelléletek	15
TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV	21

A.) MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. Általános adatok

1.1. A tervezési terület azonosító adatai

a) Közigazgatási elhelyezkedése, kiterjedése/nagysága,

A tervezési terület Solymár (Pest megye) területén helyezkedik el összesített kiterjedésük: 2,2306 ha.

Azonosításra alkalmas név: Szél-hegy helyi jelentőségű természetvédelmi terület

Védett Természeti Területek Törzskönyve törzskönyvi száma: 12/79/TT/90

(Jelenleg nem szerepel a Védett Természeti Területek interneten elérhető törzskönyvében: <http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=pl>)

b) Országos jelentőségű védett természeti terület esetében a védettségi kategóriája, a Védett Természeti Területek Törzskönyve szerinti törzskönyvi száma és a jogszabályban kijelölt természetvédelmi kezelésért felelős szerv megnevezése:

-

c) Működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság:

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága

d) Tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság:

Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

e) Tervezési területtel átfedő, európai közösségi jelentőségű, vagy nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület megnevezése és sorszáma.

Nincsenek ilyenek.

1.2. A tervezési terület természetvédelmi rendeltetése

a) A természetvédelmi oltalom alatt álló terület természetvédelmi, tájvédelmi stb. rendeltetése:

-

b) A védetté nyilvánítási eljárás alatt álló területek esetében a tervezési terület természetvédelmi, tájvédelmi rendeltetése:

A védelem célja, hogy az arra érdemes területeken fenntartsa a jelenlegi fajgazdag természetes-természetközeli állapotot, amihez az kell, hogy az érintett területeken gazdasági és egyéb tevékenység csak a természetvédelem céljával összeegyeztethető módon folyhasson. A kezelési terv egyik funkciója hogy a természetvédelmi kezelő részéről kiszámítható kimenetelű döntések legyenek várhatóak.

c) Európai közösségi és egyéb nemzetközi kijelölésből származó rendeltetés:

A tervezési terület esetében nincs ilyen.

1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok

Az alábbi táblázatban szerepelnek a védett területhez tartozó ingatlanok adatai.

Hrsz./alrészlet	terület (m ²)	művelési ág	tulajdonos
Solymár 3525/2	2.1931	legelő	önkormányzat
Solymár 3540/2	375	kivett árok	önkormányzat

Mindkét tulajdoni lapon szerepel „Természetvédelmi terület” bejegyzés. A 3525/2 hrsz-ú ingatlan esetében a bejegyző határozat száma 35604/1990.56972/2001, a 3540/2 esetében 43627/2003.56974/2001.

(Megjegyzés: egyik ingatlan esetében sem egyezik meg a tulajdoni lapon szereplő művelési ág a jelenlegi tényleges területhasználattal.)

A természetvédelmi terület elhelyezkedésének térképi ábrázolásai a mellékletek között kaptak helyet.

1.4. A tervezési területre vonatkozó egyéb hatályos előírások

1996. évi LIII. törvény a természet védelméről

Solymár Településszerkezeti Terve. A munkaanyag megtekinthető Solymár honlapján http://www.solymar.hu/list/lakossagi_informaciok/67

A Szél-hegyet az 1/1990. (I. 5.) tanácsrendelet helyezte megyei védelem alá.

2. A tervezési terület állapotának leírása

2.1. Környezeti elemek

Solymár régió-besorolása a „Magyarország kistájainak katasztere” (Dövényi 2010) alapján a következő:

Nagytaj (makrorégió):	Dunántúli-középhegység
Középtaj (mezorégió):	Dunazug-hegyvidék
Kistaj (mikrorégió):	Pilisi medencék

2.1.1. Klíma

Solymár Magyarország mérsékelt meleg, száraz klímakörzetében fekszik. A legtöbb csapadék a vegetációs periódus elején, május-júniusban van.

Az éghajlat sokéves adatai:

napfénytartam	1901-1950 óra/év
uralkodó szélirány	É-i, ÉNy-i
évi középhőmérséklet	10 °C
a tenyészidőszak középhőmérséklete	16,8-17,2 °C
a csapadék éves átlaga	550-600 mm
a tenyészidőszak átlagos csapadékmennyisége	300-350 mm
hótakarós napok száma	35-40

Az 1986-2005 közötti húsz évben a Budapest pestlőrinci állomáson mért éves csapadékösszegek és az évi középhőmérsékletek az alábbiak voltak:

	éves csapadékösszeg (mm)	évi középhőmérséklet (°C)
1986	416	10,3
1987	618	10,0
1988	537	10,7
1989	449	11,1
1990	466	11,5
1991	551	10,2
1992	385	11,7
1993	473	10,7
1994	456	12,1
1995	710	10,9
1996	527	9,9
1997	306	10,5
1998	716	11,0
1999	745	11,0
2000	397	12,3
2001	559	11,0
2002	519	11,9
2003	378	11,3
2004	589	10,8
2005	753	10,6

Bár a jövőbeni időjárás előre nem látható, a klímaváltozás kedvezőtlen hatásait előre vetítik a szakmai jelentések. Az ENSZ Kormányközi Klímaváltozási Bizottsága által kiadott jelentés szerint a Kárpát-medencében kevesebb, az Atlanti-óceán európai partvidékén viszont több csapadék hull a mostaninál a következő évtizedekben.

Az időjárási egyenetlenségek megtapasztalhatók voltak a közelmúltban: 2010-ben rendkívül sok csapadék esett és a környék mélyebben fekvő részein még 2011 elején is sok, egyébként

száraz terület részlegesen víz alatt állt. 2011 száraz volt, a 2012-es évben pedig szokatlan hőség és aszály sújtotta a környéket.

2.1.2. Hidrológia

A tervezési területeken állóvizek és vízfolyások nincsenek.

2.1.3. Felszínalaktan

A Pilisszentivánra vezető országút felől a terület lejt a Pilisvörösvári-árokban futó Aranyhegyi-patak völgye felé. Ez alól csak a Szél-hegy tömbje kivétel, 241 m magas csúcsa környezete fölé emelkedik. Délnyugati oldalán egy közel függőleges falú felhagyott kőbánya található.

2.1.4. Talajtan

Az alapkőteret sekély rendzina. A könnyen kiszáradó talajban a humifikálódás lassú, a szervesanyag tartalom magas, 5-10% közötti. A meszes alapkőzet miatt a területen fekete rendzina alakult ki. A tömb lankásabb északi lejtőjén vastagabb a talaj, a meredekebb déli oldalon sekély, helyenként az alapkőzet a felszínre bukkan.

2.2. Élettelen természeti értékek

A tervezési területen a természetvédelmi kezelést befolyásoló földtani, felszínalaktani értékek, barlangok nem fordulnak elő. A tömb déli oldalán mesterségesen kialakított üreg található.

2.3. Biológiai jellemzők

2.3.1. A tervezési terület biogeográfiai jellemzése, ökológiai folyamatai

Solymár a növényföldrajzi tértagolás szerint a pannóniai flóratartomány (*Pannonicum*) Dunántúli középhegységi flóraidékének (*Bakonyicum*) pilisi flórajárásába (*Pilisense*) tartozik.

I. katonai felmérés (1782-1785) térképe a Szél-hegyen szőlőket, a tetején keresztet jelöl.

A II. katonai felmérés (1819-1869) térképén a hegyen gyepek és bokros terület látható. A tulajdoni lapon bejegyzett legelő művelési ág valószínűleg az ilyen módon történt hasznosításra utal. Jelenleg a Szél-hegy gyepeit nem legeltetik. A gyepek lassan átalakulhatnak, a területen jelen van a madarak által terjesztett kökény, valamint a szél által terjedő bálványfa. Mindkét faj ökológiai tűrőképessége széles, ezért esélyük van a jelenleginél jóval nagyobb területet elborítani.

2.3.2. Élőhelyek

A tervezési terület össz-kiterjedése kicsi, de többféle élőhelytípus, valamint ezek átmenetei figyelhetők meg rajta. Az élőhelyeket az Á-NÉR 2011 kategóriarendszerébe sorolva adjuk meg.

Á- NÉR 2011 besorolás és kód: Mészkedvelő nyílt sziklagyepek (G2)

Általános jellemzés:

A Középhegység délies kitettségű oldalain, meszes kőzetekből álló szikláinak felszínén és közettörmelékén létrejött nyílt, illetve erősen felnyíló, alacsony, esetenként pionír jellegű gyepek. A gyepek maximális záródása a mohák és zuzmók összborítását nem számítva 60 % lehet. Ide tartozik a napos, délies kitettségű, meszes kőzetek alkotta sziklák hasadék- és sziklafal növényzete is.

A Szél-hegy déli oldalán található néhány meredek letörés, melyen az alapkőzet a felszínre bukkan, itt zárt növényzet nem alakult ki. Ez a nyílt gyepek mozaikosan váltakoznak az utána jellemzett két zárt gyeppel. Jellemző fajok: árlevelű len (*Linum tenuifolium*), budai imola (*Centaurea sadlerana*), citromkocsord (*Peucedanum oreoselinum*), csabaire vérfű (*Sanguisorba minor*), deres csenkesz (*Festuca pallens*), ebfojtó müge (*Asperula cynanchica*), ezüstvirág (*Paronychia cephalotes*), farkaskutyatej (*Euphorbia cyparissias*), fehér varjúháj (*Sedum album*), hamuka (*Berteroa incana*), hasznos tisztesfű (*Stachys recta*), hatsoros varjúháj (*Sedum sexangulare*), hegyi ternye (*Alyssum montanum*), homoki pimpó (*Potentilla arenaria*), karcsú fényperje (*Koeleria cristata*), közönséges kakukkfű (*Thymus odoratissimus*), közönséges napvirág (*Helianthemum ovatum*), közönséges spárga (*Asparagus officinalis*), kunkorgó árvalányhaj (*Stipa capillata*), lappangó sás (*Carex humilis*), magas gubóvirág (*Globularia punctata*), magyar szegfű (*Dianthus pontederiae*), osztrák pozdor (*Scorzonera austriaca*), pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*), pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*), pusztai kutyatej (*Euphorbia seguierana*), rekettyelevelű gyűjtőványfű (*Linaria genistifolia*), sárga kövirózsa (*Jovibarba hirta*), szikár haszegfű (*Silene otites*), sziklai üröm (*Artemisia alba*), szürke napvirág (*Helianthemum canum*), szürke nyúlkapor (*Trinia glauca*), tejoltó galaj (*Galium verum*).

Á- NÉR 2011 besorolás és kód: Felnyíló, mészkedvelő lejtő és törmelékgyepek (H2)

Általános jellemzés:

Dolomit vagy nem karrosodó mészkő alapkőzeten előforduló délies kitettségű, változó mértékben záródó szárazgyepek. Valójában nyíltabb sziklagyep és zártabb lejtősztyepek foltok alkotta mozaiktársulások. Állományukat sziklai- és sztyeppfajok együttes dominanciája jellemzi. Gyakran alkotnak karsztbokorerdőkkel mozaikot. Minimális záródásuk 30-40 %, a maximális 80-90%.

Ez az élőhelytípus a Szél-hegy déli kitettségű lejtőire jellemző, ahol a nyílt sziklagyeppek mozaikol, az északi oldalon pedig folyamatos az átmenet a lejtősztyeppel. Ennek megfelelően fajkészletük hasonló: árlevelű len (*Linum tenuifolium*), bablevelű varjúháj (*Sedum maximum*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), bókóló bogáncs (*Carduus nutans*), budai imola (*Centaurea sadlerana*), buglyos fátyolvirág (*Gypsophila paniculata*), citromkocsord (*Peucedanum oreoselinum*), csabaire vérfű (*Sanguisorba minor*), csilláros ökörfarkkóró (*Verbascum lychnitis*), csomós ebír (*Dactylis glomerata*), ebfojtó müge (*Asperula cynanchica*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), franciaperje (*Arrhenatherum elatius*), hamuka (*Berteroa incana*), jegenye nyár (*Populus nigra f. pyramidalis*), karcsú perje (*Poa angustifolia*), kék nőszirm (*Iris germanica*), koloncos legyezőfű (*Filipendula vulgaris*), kökény (*Prunus spinosa*), közönséges bábakalács (*Carlina biebersteinii*), közönséges borkóró (*Thalictrum minus ssp. minus*), közönséges cickafark (*Achillea millefolium*), közönséges

méreggyilok (*Vincetoxicum hirculinaria*), közönséges napvirág (*Helianthemum ovatum*), kunkorgó árvalányhaj (*Stipa capillata*), ligeti zsálya (*Salvia nemorosa*), macskafarkú veronika (*Pseudolysimachion spicatum*), mezei gyöngyköles (*Lithospermum arvense*), mezei szarkaláb (*Consolida regalis*), nemes alma (*Malus domestica*), olasz atracél (*Anchusa azurea*), osztrák veronika (*Veronica austriaca*), ösztörűs veronika (*Veronica chamaedrys*), pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*), sarlófű (*Falcaria vulgaris*), soktérű salamonpecsét (*Polygonatum odoratum*), szarvacska pitypang (*Taraxacum laevigatum*), szikár habszegfű (*Silene otites*), szomorú estike (*Hesperis tristis*), szürkés ördög szem (*Scabiosa canescens*), tarka koronafürt (*Securigera varia*), tarka nőszirm (*Iris variegata*), torzsás szömörce (*Rhus typhina*), vadrezeda (*Reseda lutea*).

Á- NÉR 2011 besorolás és kód: Lejtőgyepek egyéb kemény alapkőzeten (H3a)

Általános jellemzés:

Keskenylevelű pázsitfűvek dominálta záródó, közép magas, fajgazdag, száraz gyeptársulások a sztyeppzóna hegy- és dombvidéki képviselői. Közös jellemvonásuk, hogy kemény alapkőzetekhez (ez egyaránt lehet meszes vagy szilikátos kőzet, de dolomit és könnyen málló mészkő nem) kötődő, csaknem fátlan hegylábi, illetve lejtőgyepek. A gyepszint minimális záródása 40-50%.

A Szél-hegy északi oldalán található, élőhely. A csúcshoz közeli részén jelentős tőszámú leánykőkörcsin állomány van. Itt megjegyzendő, hogy mivel a terepmunka a kökörcsin elvirágzása után történt, természetes és leveles állapotban pedig a leány- és a fekete kökörcsin nem feltűnő a különbség, elképzelhető hogy virágzáskor végzett terepbejárás során fekete kökörcsin is előkerül. A gyeppen néhány fásszárú faj is található. Molyhos tölgy egyedenként, a kökény kisebb csoportokban. Jellemző fajaik: aranyfürt (*Aster linosyris*), bókoló bogáncs (*Carduus nutans*), buglyos fátolvirág (*Gypsophila paniculata*), csilláros ökörfarkkóró (*Verbascum lychnitis*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), gyepürózsa (*Rosa canina* agg.), karcsú perje (*Poa angustifolia*), koloncos legyezőfű (*Filipendula vulgaris*), kökény (*Prunus spinosa*), közönséges bábakalács (*Carlina biebersteinii*), közönséges borkóró (*Thalictrum minus* ssp. *minus*), közönséges cickafark (*Achillea millefolium*), közönséges napvirág (*Helianthemum ovatum*), kunkorgó árvalányhaj (*Stipa capillata*), leánykőkörcsin (*Pulsatilla grandis*), ligeti zsálya (*Salvia nemorosa*), macskafarkú veronika (*Pseudolysimachion spicatum*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), olasz atracél (*Anchusa azurea*), osztrák veronika (*Veronica austriaca*), ösztörűs veronika (*Veronica chamaedrys*), piros gólyaorr (*Geranium sanguineum*), pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*), réti perje (*Poa pratensis*), sarlófű (*Falcaria vulgaris*), selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*), soktérű salamonpecsét (*Polygonatum odoratum*), szikár habszegfű (*Silene otites*), szürkés ördög szem (*Scabiosa canescens*), tarka nőszirm (*Iris variegata*).

Á- NÉR 2011 besorolás és kód: Taposott gyomnövényzet és ruderalis iszapnövényzet (OG)

Általános jellemzés:

Erős taposással zavart területek egyszintű, többnyire alacsony, elfekvő növényzete, csupasz földfelszínnek gyomvegetációja, valamint ruderalis iszapnövényzete. Kialakulhat állattartó telepek udvarán, itatóhelyek környékén, tartósan vízzel borított vagy degradált, bolygatott felszíneken (belvizes szántók, libalegelők, vaditatók, dagonyázó helyek, földutak, gátkoronák). Ide tartozik az egyévesek dominálta, ruderalis pionír növényzet.

A Szél-hegyen részben a 3540/2 hrsz-ú mentén, a végén levő parkolóhelyen, a kőbánya vízszintes részén és kisebb mértékben a tetőn található ilyen taposott élőhely. Jellemző fajok: csomós ebír (*Dactylis glomerata*), csíkos libatop (*Chenopodium strictum*), csillagpázsit (*Cynodon dactylon*), egynyári seprence (*Stenactis annua*), fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), földi szeder (*Rubus fruticosus* agg.), keszeg saláta (*Lactuca serriola*), közönséges cickafark

(*Achillea millefolium*), közönséges tarackbúza (*Elymus repens*), madárkeserűfű (*Polygonum aviculare*), mezei katáng (*Cichorium intybus*), pipacs (*Papaver rhoeas*), réti here (*Trifolium pratense*), siskanád (*Calamagrostis epigeios*), útszéli imola (*Centaurea biebersteinii*), útszéli zsázsa (*Cardaria draba*), ürömlevelű parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), vadmurok (*Daucus carota*).

Nem alkotnak önállóan élőhelyet, de a terület tájtörténetének jelzői a felhagyott hegylábi gyümölcsösökre jellemző fajok maradványainak jelenléte. Elszórtan található a déli oldalon, sűrűbben a kálvária lábához vezető út mentén fordulnak elő. Ezek a birsalma (*Cydonia oblonga*), bortermő szőlő (*Vitis vinifera*), kerti szilva (*Prunus domestica*), közönséges mandula (*Amygdalus communis*), naspolya (*Mespilus germanica*), nemes alma (*Malus domestica*).

A tervezési terület élőhelytérképe a mellékletek 4. sz. képén szerepel.

2.3.3. Növények

A tervezési területen a terepbejárások során több védett növényfajt sikerült találni. A következő táblázatban a területen élő védett fajok becsült állománymagyságai és eszmei érték adatai szerepelnek. Az állománymagyságok Az egyes fajokhoz tartozó eszmei értékek időnként változnak, jelen táblázat a VM honlapja (www.termeszetvedelem.hu) alapján készült.

Magyar név	Tudományos név	állománymagyság	Eszmei érték (Ft)
budai imola	<i>Centaurea sadleriana</i>	100	2 000
ezüstvirág	<i>Paronychia cephalotes</i>	10	2.000
leánykökörcsin	<i>Pulsatilla grandis</i>	2.000 tő	10.000
pusztai árvalányhaj	<i>Stipa pennata</i>	1.000 tő	5.000
sárga kövirózsa	<i>Jovibarba hirta</i>	50 klón	2.000
selymes boglárka	<i>Ranunculus illyricus</i>	50	2.000
szürkés ördög szem	<i>Scabiosa canescens</i>	10	5.000
tarka nőszirm	<i>Iris variegata</i>	5 klón	5.000

A védett fajok mellett előfordulnak özönfajok is a tervezési területen, szerencsére tömegességük egyelőre nagy. Ilyenek a bálványfa (*Ailanthus altissima*), fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) és ürömlevelű parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*).

2.3.4. Állatvilág

A tervezési terület állatvilágáról arányát tekintve kevesebb információ áll rendelkezésre, mint a növényekről.

Alaposabb felméréssel valószínűleg további fajok kimutatására kerülhet sor. A védett állatfajokat az alábbi két táblázat sorolja fel. Az éti csiga és a két gyík faj a területen él, a rovarok élhetnek bent is és lehetnek a környezetből berepültek is (a nappali pávaszem hernyójának tápnövénye a nagy csalán (*Urtica dioica*), mely a területen érdemi mennyiségben nem fordul elő, de a kifejlett lepkék nektárfogyasztók.)

Magyar név	Latin név	Érték (Ft)
éti csiga	<i>Helix pomatia</i>	2 000
imádkozó sáska	<i>Mantis religiosa</i>	2 000
nappali pávaszem	<i>Inachis io</i>	2 000
kardos lepke	<i>Iphiclides podalirius</i>	10 000
fali gyík	<i>Podarcis muralis</i>	10 000
zöld gyík	<i>Lacerta viridis</i>	10 000

A következő táblázatban megfigyelt/hallott madarak szerepelnek. Mivel ezek repülési távolsága nagy, ezért nem lehet előfordulásukat pontosan a tervezési területhez rendelni, de azokra akár időszakosan is berepülhetnek, még ha nem is ott fészkelnek. A tervezési területen belül nagyon kevés fészkelésre alkalmas hely van, ezért a megfigyelt madarak nagy valószínűséggel a környék lakói, a területre táplálkozni járhatnak be.

Magyar név	Latin név	Védettség	Érték (Ft)
búbos banka	<i>Upupa epops</i>	védett	50 000
cigánycsuk	<i>Saxicola torquata</i>	védett	10 000
fekete rigó	<i>Turdus merula</i>	védett	10 000
házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	védett	10 000
kis poszáta	<i>Sylvia curruca</i>	védett	10 000
mezei poszáta	<i>Sylvia communis</i>	védett	10 000
mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	védett	10 000
sárgarigó	<i>Oriolus oriolus</i>	védett	10 000
szarka	<i>Pica pica</i>	nem védett	-
széncinege	<i>Parus major</i>	védett	10 000
tőviszűrő gébics	<i>Lanius collurio</i>	védett	10 000
zöldike	<i>Carduelis chloris</i>	védett	10 000

A felsorolt védett fajok mellett néhány nem védett állatfaj jelenlétét is megadjuk, annak ismételt megemlítésével, hogy egy részletes zoológiai vizsgálat a területről sokkal több állatfajt tudna kimutatni (a természetvédelmi kezelés kidolgozásához ez jelenleg nem tűnt szükségesnek).

Magyar név	Latin név
Közönséges virágdíszbogár	<i>Anthaxia fulgurans</i>
Harlekinkatica	<i>Harmonia axyridis</i>
Hétpettyes katica	<i>Coccinella septempunctata</i>
Közönséges boglárka	<i>Polyommatus icarus</i>
Nagy tarkalepke	<i>Melitaea phoebe</i>
Sakktáblalepke	<i>Melanargia galathea</i>
Fehéröves szemeslepke	<i>Brintesia circe</i>
pannon csiga	<i>Cepaea vindobonensis</i>
tonnacsiga	<i>Chondrula tridens</i>
kórócsiga	<i>Helicella obvia</i>

2.4. Táj- és kultúrtörténeti adottságok

A Szél-hegyen a 19. században is kálvária. Ez részben elpusztult. Az újjáépített kálvária stációit 1999-ben szentelték fel újra.

2.5. Oktatás, kutatás

A tervezési területen eddig jelentős szervezett kutatómunka nem folyt.

2.6. Gazdálkodási jellemzők

A tervezési területen jelenleg nem folyik gazdálkodási tevékenység. A hajdani szőlő- és gyümölcstermesztésnek csak a nyomai láthatók, legelőgazdálkodás sem folyik. A hegy déli oldalában egy, a 20. század közepén működött, azóta felhagyott kőbánya található.

3. Természetvédelmi kezelési célkitűzések meghatározása

3.1. Természeti értékek, területek, tájak

A solymári Szél-hegy helyi jelentőségű természetvédelmi terület kijelölésének és kezelésének célja:

- Az jelenlegi sztepp és sziklagyep élőhelytípusok maradványainak megőrzése.
- A területen található védett fajok állományainak fenntartása. Ezzel párhuzamosan meg kell akadályozni az özönfajok terjedését.

3.2. Tervezési területhez kapcsolódó tevékenységek

A két ingatlan közül a kivett út nem igényel természetvédelmi célú fenntartást. A Szél-hegy déli oldalán a sekély talaj miatt száraz a termőhely, itt a sziklagyep fenntartó kezelés nélkül is megmaradnak. Az északi lejtősztyep viszont hosszabb távon becserjésedhet, illetve a gyepek elszáradt levelei, kórói filcesedhetnek. Ehhez az is kellene, hogy a nyári száraz periódusban egymás után csapadékos évek következzenek, ami a gypalkotó fajok erőteljes növekedését tenné lehetővé. Ennek hiányában a sztyep megmaradhat aktív beavatkozás nélkül is. A terv készítésének nyara az azt megelőzőhöz hasonlóan igen száraz volt, ezért jelenleg nem látszik avarfelhalmozódás a gyepekben. Ha ez bekövetkezne, gyepek magasságát csökkenteni kell (ez nem csak a gyepek kedvező állapotának fenntartáshoz kell, hanem a tűzveszélyt is csökkenti).

Jelenlegi tudásunk mellett a gyepek biztonságos fenntartására leginkább a legeltetés és a kaszálás alkalmazható. Ezek egyrészt gátolják a száraz növényi anyagok felhalmozódását, másrészt megakadályozza a fás szárú növényzet spontán felforrósodását.

A területet özönfajok nem fenyegetik, egyedül a bálványfa térhódítását kell megakadályozni.

B.) Részletes természetvédelmi kezelési terv

4.1. Természetvédelmi stratégiák

A Szél-hegy legértékesebb élőhelyei nyílt és zárt gyepek, ezért a fenntartandó célállapot is ez, annak ellenére, hogy a teljes heggyen nem ez az eredeti (és egyben potenciális) növényzet, hanem egy cseres-molyhos tölgyes bokorerdő.

A természetesség fenntartását vagy javítását úgy lehet elérni, hogy tekintetbe vesszük a természetes és az emberi hatásokat egyaránt. Mivel a tervezési terület mai képét alapvetően az emberi tevékenység alakította ki, a beavatkozások teljes mellőzése (azaz a terület magára hagyása) hosszú távon megváltoztatná a terület természetét. A legmeredekebb

sziklafelszínektől eltekintve van annyi a talaj, hogy hosszabb-rövidebb idő alatt valamilyen fafajjal beerdősödjön – és közülük nagy szerepet játszanának az özönfajok. Ezért a beavatkozás teljes mellőzése nem célravezető, valamilyen aktív kezeléssel fenn kell tartani a fátlan állapotot. Ennek érdekében az alábbi, 4.2.-ben részletezett kötelezettséget, korlátozásokat és tilalmakat kell alkalmazni:

- gyepfenntartás
- özönfajok visszaszorítása
- tisztítás
- beavatkozás mellőzése

4.2. Részletes kezelési előírások

A következőkben ismertetjük és utána helyrajzi számokhoz rendeljük az egyes kezelési előírásokat. Ezekhez két előzetes megjegyzést teszünk.

- Vannak közöttük olyanok, melyek jelen állapotban értelmetlennek tűnnek – mint pl. annak előírása hogy egy gyepből ki kell vágni a fákat – de a kezelési terv nem a jelenre hanem minimum 10 évre szól, és ki kell terjednie olyan feltételes esetekre is, amelyek ezen időtartam alatt előállhatnak.
- Ha egy előírás időponthoz kötődik - pl. kaszálások esetében – azt bizonyos mértékig rugalmasan kell értelmezni, hiszen az egyes évek időjárása jelen terv készülésekor előre nem látható módon változik. A természetes fajok magérlelése a haszonnövények éréséhez hasonlóan nem mindig ugyanakkor következik be.

A. Özönfajok (bálványfa és fehér akác) visszaszorítása

Fásszárú, a területre veszélyes özönfajok a tervezési terület déli szélén, üdülők kerítései mellett találhatók. A növények forrása a kertekben van. Célszerű lenne a tulajdonosokat rávenni a bálványfák lecserélésére – a hajlandóságot növelné ha az önkormányzat finanszírozná az új fák beszerzését.

A fásszárú özönfajok (bálványfa, fehér akác) kihúzással csak 1-2 éves koráig irtható, az idősebb példányok eltávolításához ágvágó illetve fűrész ismételt használata szükséges. Legnehezebben a bálványfa irtható, ami erőteljes sarjképzésének tulajdonítható. Ha a fát kivágják, a csonkból és gyökérzetéből igen sok sarj tör elő, ezért megfelelő utókezelés nélkül kiirtása nem lehetséges. Az utókezelés lehet mechanikus és vegyszeres. A mechanikus utókezelés során az előtörő, még nem elfásodott sarjakat ki kell húzni a földből, le kell vágni vagy lábbal le kell taposni. Ezt addig kell ismételni, ameddig a sarjképződés megszűnik (lásd a képmellékletet).

Természetvédelmi szempontból a vegyszeres irtás kerülendő, de előfordulhat hogy a mechanikus irtás nem vezet eredményre.

A vegyszerrel történő irtásának legelfogadottabb időpontja az őszi lombhullást megelőző, de még fagymentes időszak, amikor a növényen belül intenzívebb a lombozat felől a gyökerek irányába tartó anyagáramlás. A bálványfa esetében ez különösen fontos, mert ha a szer nem jut el a legtávolabbi gyökérágakhoz, akkor a növény intenzív sarjadással válaszol a beavatkozásra. A bálványfa esetén alkalmazott szerek közül nem annyira a szabadforgalmú és széles spektrumú gyomirtószerek használatát javasolják (pl. Medallon), hanem a sokkal specifikusabb hatásmechanizmusú és vásárlásához engedélyköteles Banvel-t (vagy evvel ekvivalens hatóanyagú szereket).

A kijuttatás módja függ a növény méretétől.

Nagyobb faegyedek esetében (3-5 cm átmérőtől kezdve) leghatásosabb kezelés az injektálás, aminek során a törzsbe néhány darab 6-8-10 mm-nél nem vastagabb és mindössze 1-2 cm

mély lyukat fúrnak és a szert abba injektálják. Az így keletkezett nyílást alkalmas anyaggal (kitt vagy kinyomópisztollyal kijuttatható szilikon) le kell zárni, hogy minél kevesebb szer párologhasson el és minél tovább hathasson a szer.

Alacsonyabb egyedek esetében a szer kijuttatható kenéssel a felső levelekre /vagy hajtáscsúcs környékére. Ez természetesen az első kezelések során a fiatalabb egyedekre, később pedig az utókezelések során a feltörekvő sarjakra használható módszer. Ebben az esetben tapadásfokozó és felszívódást elősegítő adalékanyagok használatára is szükség van. A kijuttatást nem szabad 20-25 foknál magasabb hőmérsékleten (a szer elgázosodásának veszélye) vagy szélben (elsodródás veszélye) végezni. A kezelések során a munka elvégzésének hatékonyabb ellenőrzése miatt szükséges a sarjkenéssel vagy pontpermetezéssel kijuttatott szerhez lassan lebomló és feltűnő színű festéket adagolni. Ugyancsak lehetséges a szilikonnal lezárt injektálásokat is feltűnő színnel lezárni.

Mindenféle kezelés után igen fontos az utókezelések kivitelezése. Az első kezelések elvileg jó hatásfokkal elvégezhetők, azonban pár hét múlva megindulhat egyes egyedek regenerálódása, vagy a kezelt egyed túlélése vagy gyökérsarjak megjelenése formájában. Javasolt ezért az első kezelés után pár hónappal az utókezelések elvégzése, mégpedig legalább kétszeri alkalommal.

A bálványfa előfordulási helyén él egy másik, szintén kertekből származó fafaj is, a torzsás szömörce. Hasonlít a bálványfához, népi neve mindkettőnek ecetfa. A torzsás szömörce szintén tájidegen, de nem veszélyesen terjedő. A két faj megkülönböztetésének legegyszerűbb módja az összetett levél hosszú levélnyelének megvizsgálása. A bálványfa esetében ez teljesen sima, fényes, a torzsás szömörce levélnyele pedig molyhosan szőrös, matt felszínű.

A szintén előforduló fehér akác távoltartása egyszerűbb, mert bár gyökérről ez a faj is sarjad, de nem rendelkezik annyi tartalék tápanyaggal mint a bálványfa, készletei hamarabb kimerülnek.

A területen található keskenylevelű ezüstfa is, de ezen a száraz termőhelyen nem kell erőteljes szaporodásra számítani. Mint madarak fészkelőhelye és táplálékforrása, a helyszínen meghagyandó.

B. Gyepfenntartás

Fenntartásuk kaszálással vagy legeltetéssel lehetséges, figyelembe véve a különböző életsiklusú fajok igényeit. Ha egy gyepterületet tartósan legelőként hasznosítanak, az a szervesanyag mennyiségét csökkenti, de a fás növényzet kialakulását csak kis hatékonysággal akadályozza. Tekintettel arra, hogy a Szél-hegyen jelenleg nincsen legelő jószág, az esetenkénti tisztító kaszálás javasolható. Gépi kaszálás (önjáró géppel) csak a nagyjából sík részeken végezhető, a meredekebb részeken motoros kézi kasza alkalmazható. A tisztító kaszálás időpontja átlagos időjárású években. szeptember-október.

A levágott növényi anyagot annak leszáradása után, de legkésőbb a kaszálást követő egy hónapon belül a területéről le kell hordani.

A tisztító kaszálás akkor végzendő, ha nagy mennyiségű száraz gypavar halmozódna fel a területen. Átlagos időjárású vagy száraz években természetvédelmi szempontból nincsen rá szükség.

A gyepeket területét jelenleg még nem fenyegeti, de figyelemmel kell kísérni a kökény terjedését, és a kezelési terv 10 éves hatályának lejártakor szükség esetén visszaszorítást kell előírni (az úrfelvételeken követhető az állomány kiterjedésének változása).

C. Tisztítás

A területre került, önmagától természetes módon nem lebomló szemetet (műanyag, üveg, gumi, stb.) a területről el kell szállítani. Az ilyen jellegű szemet nem csak esztétikailag káros, értékesebb élőhely elől vesz el területet.

D. Beavatkozás mellőzése

Ez a „beavatkozás” típus azt jelenti, hogy az érintett területen lehet hagyni érvényesülni a természetes folyamatokat, a kezelési terv 10 év múlva esedékes felülvizsgálatáig nincs szükség beavatkozásra.

A részletes kezelési előírások az alábbi táblázatban találhatók:

Hrsz./alrészlet	terület (ha)	művelési ág	Kezelés kód
Solymár 3525/2	2.1931	legelő	A, B vagy D, C
Solymár 3540/2	375	kivett árok (köves út)	D

A kódok magyarázata:

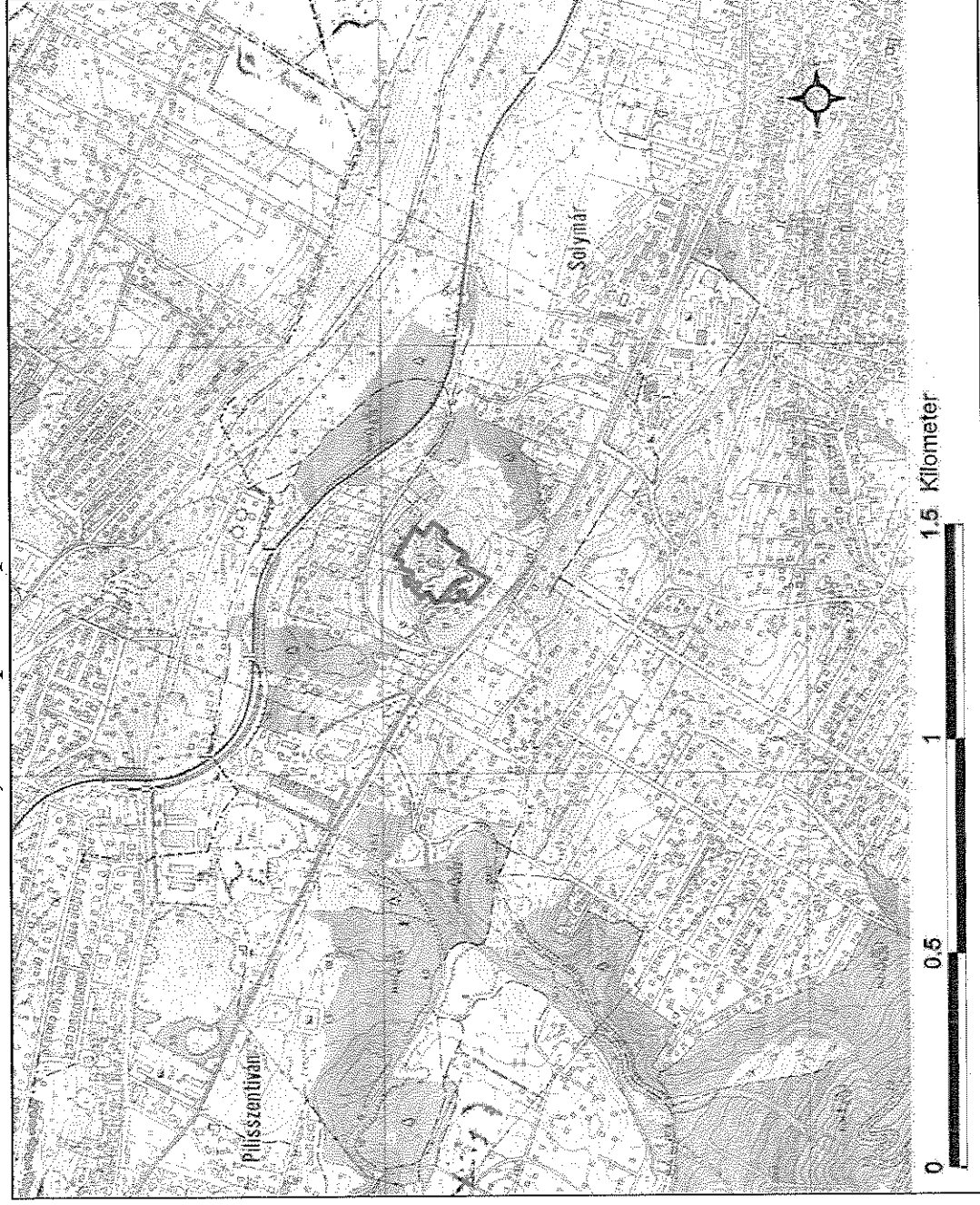
A - özönfajok visszaszorítása

B - gyepfenntartás

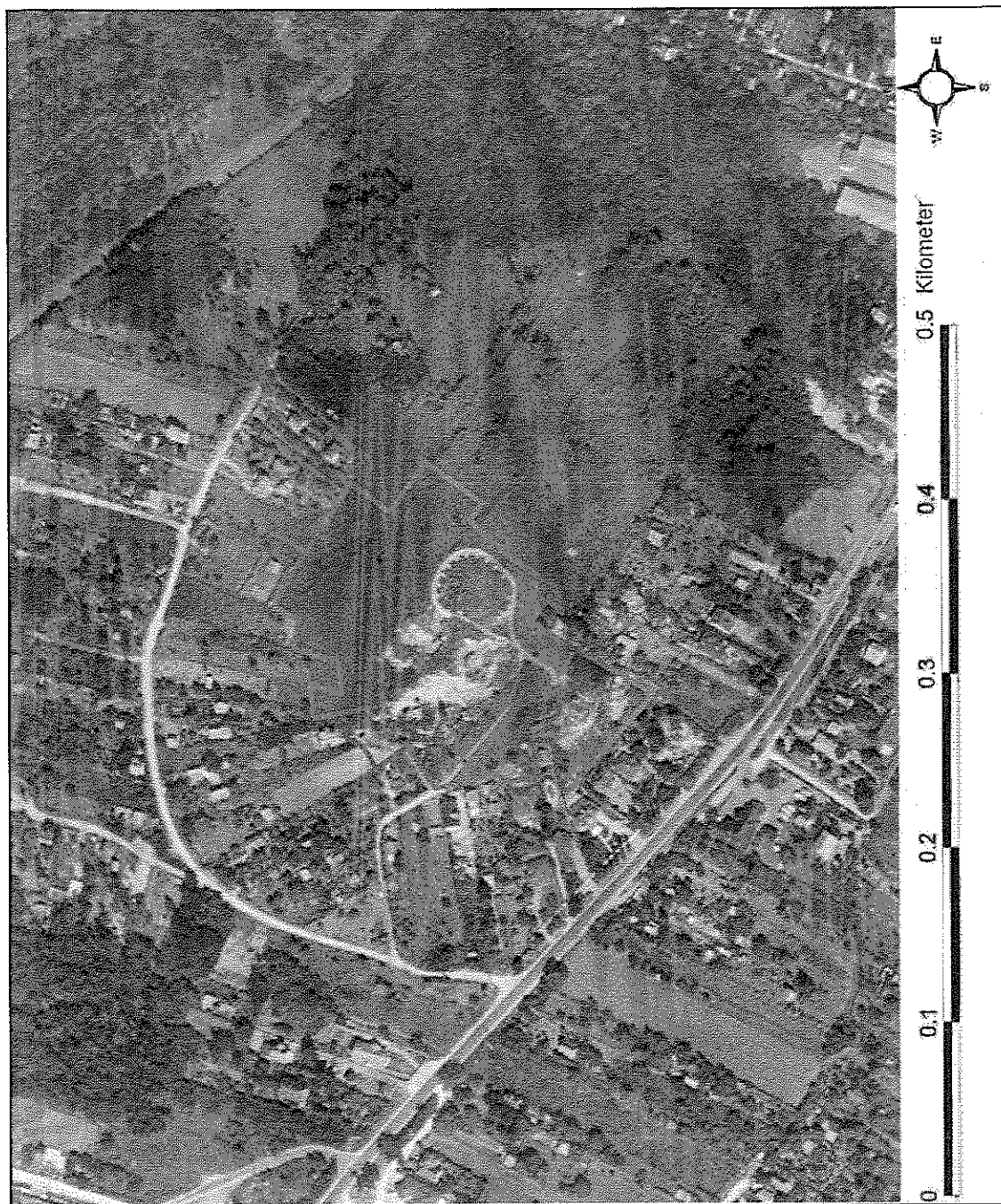
C - Tisztítás

D - beavatkozás mellőzése

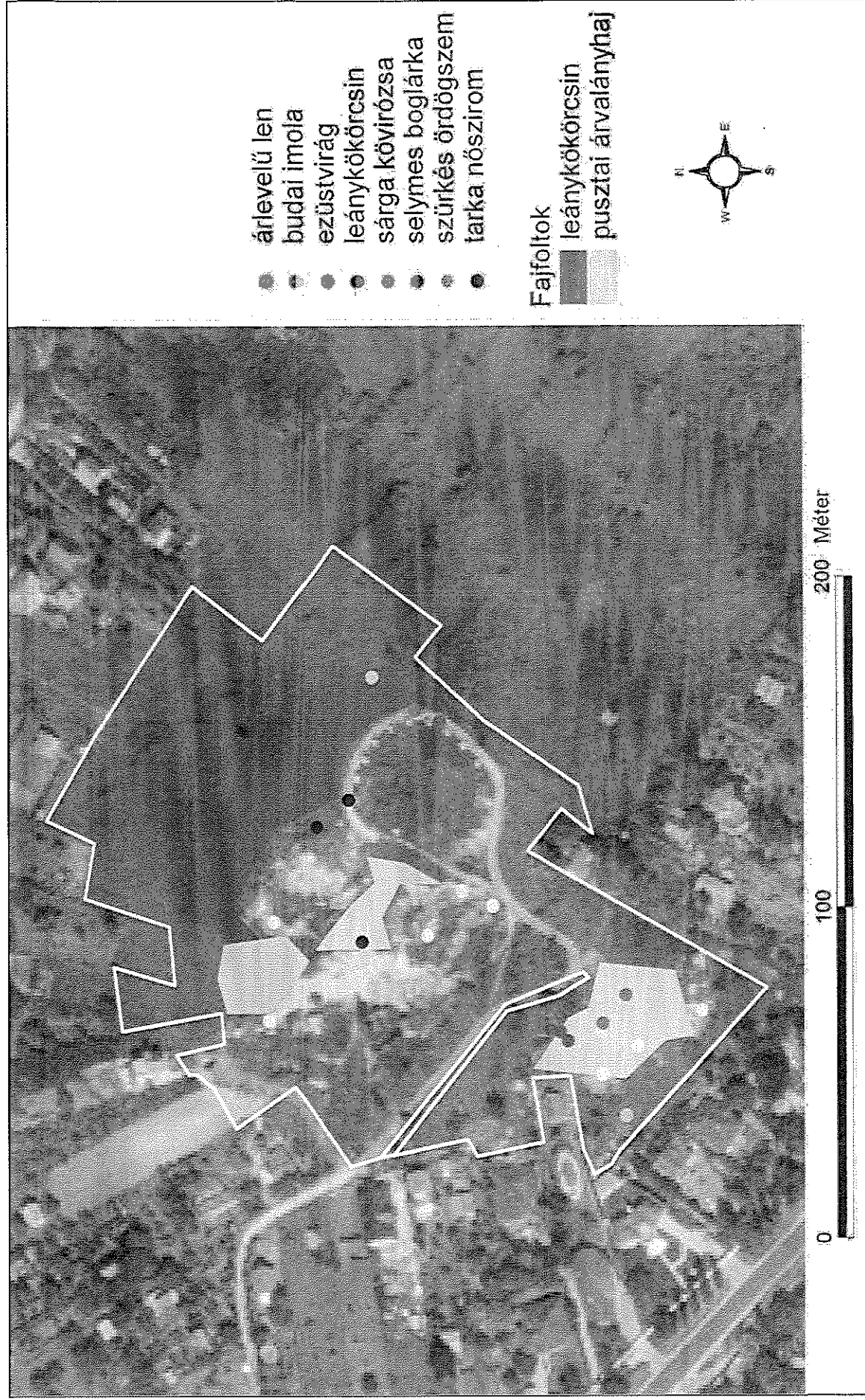
C.) Térkép és képmelléletek

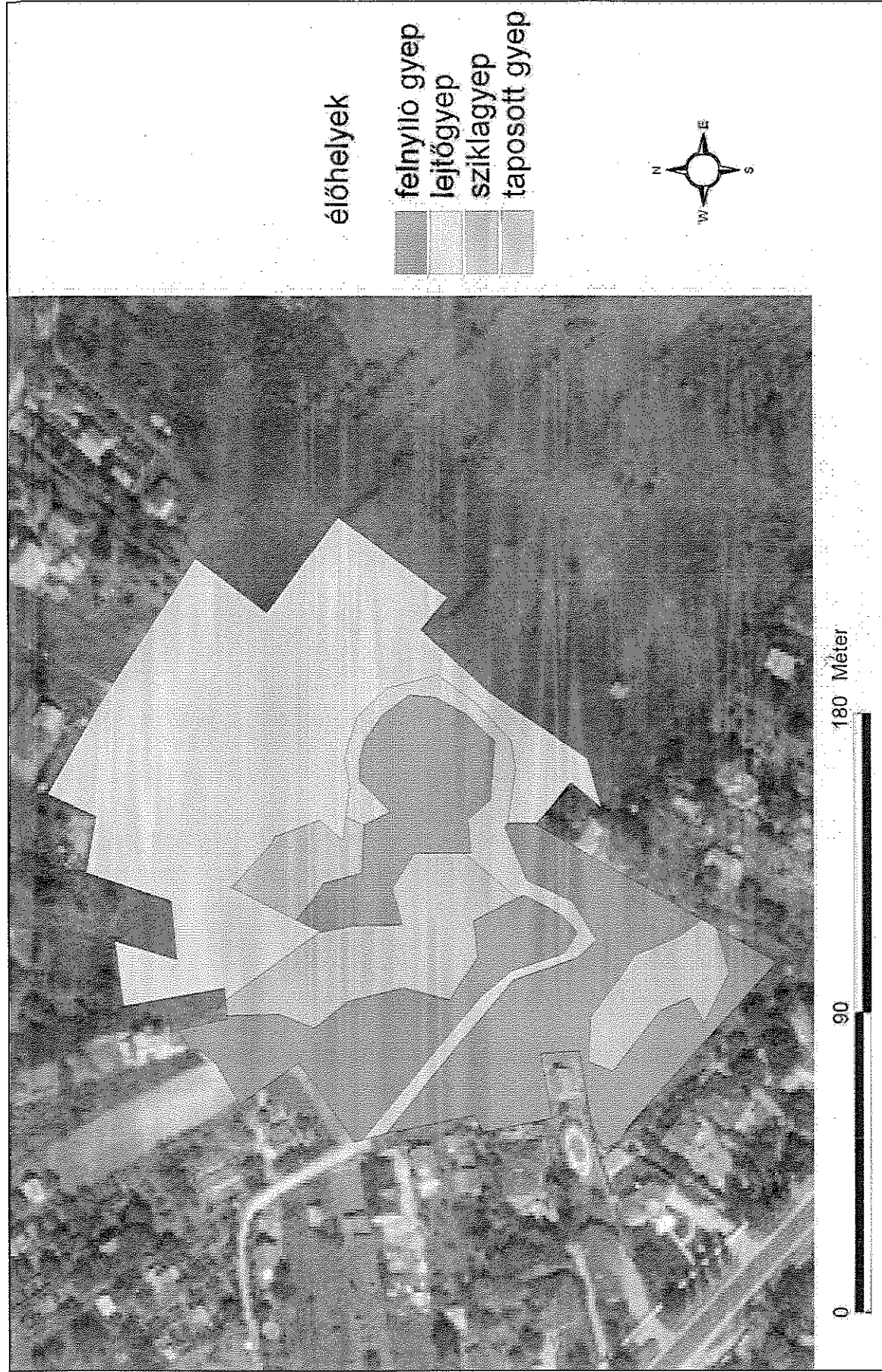
1. térkép A helyi védett terület elhelyezkedése Solymár és Pilisszentiván belterülete között.

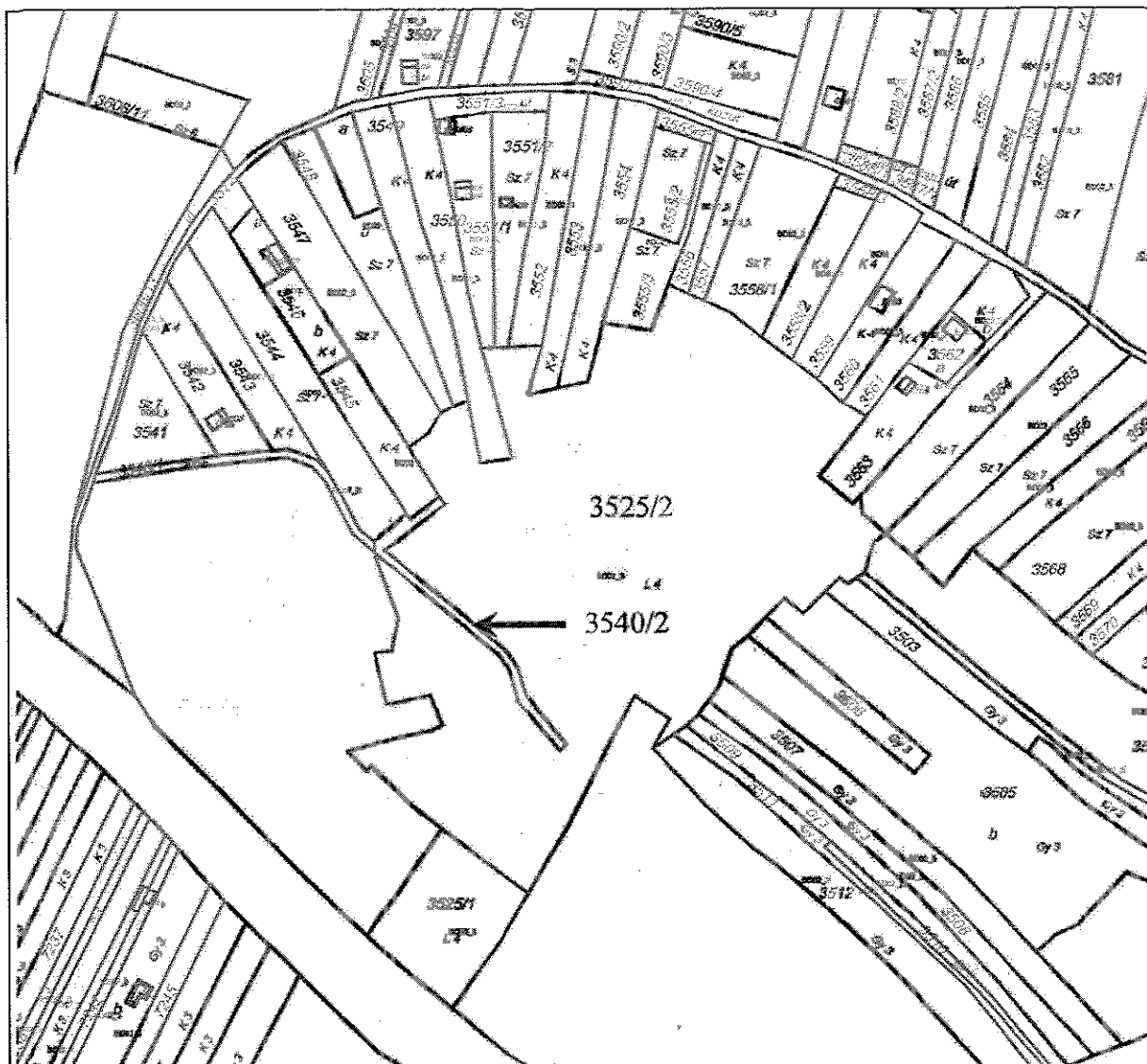
2. térkép. A tervezési- a terület a 2005-ben készült légifelvételén.

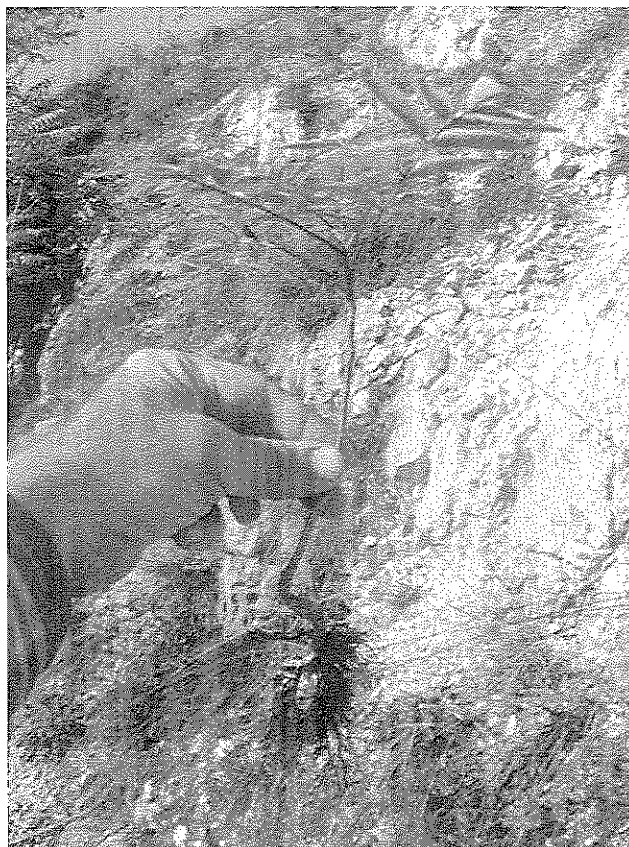
3. térkép A tervezési terület védett növényfajainak előfordulása, a tömeges fajok foltként is ábrázolva

4. kép a tervezési terület élőhelytérképe

4. térkép A tervezési terület kataszteri térképe a környező ingatlanokkal.

Levágott bálványfa csonkból kinövő friss hajtások. A sikeres irtáshoz ezeket is folyamatosan (évente többször) le kell törni. A fiatal bálványfa tövek még teljes gyökérzetükkel együtt kihúzhatók a földből.

TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

a solymári **SZÉL-HEGY**

HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETRE

Tervkészítés időpontja: 2012.

A terv időtartama: 2013-2023

Készítette az L-TEAM Bt.

1. Természetvédelmi célkitűzések

- Az eredeti élőhelytípusok maradványainak megőrzése, különös tekintettel a sziklagyepekre és a lejtősztyeppre.
- A területen található védett fajok állományainak fenntartása. Ezzel párhuzamosan meg kell akadályozni az özönfajok terjedését.

2. Természetvédelmi stratégiák

A természetesség fenntartását vagy javítását úgy lehet elérni, hogy tekintetbe vesszük a természetes és az emberi hatásokat egyaránt. Mivel a tervezési terület mai képét alapvetően az emberi tevékenység alakította ki, a beavatkozások teljes mellőzése (azaz a terület magára hagyása), hosszabb távon alapvetően megváltoztatná a terület természeti képét.

A természetvédelmi kezelés célja a védett növényfajokban gazdag nyílt és zárt gyepeknek a fenntartása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

A természetvédelmi kezelési tervben nem részletezett, vagy nem szabályozott kezelési előírásokat a területen az illetékes természetvédelmi hatóság (a továbbiakban: hatóság) egyedi államigazgatási eljárásban határozza meg.

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Élőhelyek kezelése, fenntartása

- A gyepekben meglévő és megjelenő invázív fásszárúakat maghozó állapotuk előtt ki kell vágni, a lágyszárúak avarfelhalmozódását szükség esetén tisztító kaszálással kell visszaszorítani.

Fajok védelme

- A gyepek kezelésekor figyelembe kell venni az ott élő fajok eltérő természetes életciklusait (termésérlelés).

Terület- és földhasználat

- Hulladék elhelyezése a területen tilos.
- A gyepterületekre a meglévő utakon kívül gépjárművel behajtani tilos.

3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

A területeket a művelési ágnak megfelelő módon kell használni, vagy kezdeményezni kell a művelési ág megváltoztatását.

Gyep (rét és legelő) művelési ágú területek kezelése

- Ha nem történik avarfelhalmozódás, nincs szükség beavatkozásra. Szükség esetén őszi tisztító kaszálás végzendő, a levágott növényi anyagot a kaszálást követő egy hónapon belül a területéről le kell hordani.
- Megakadályozandó a gyepekben további fás állományok felnövekedése.
- A gyepek égetése tilos.

Solymár, 2012. november 21.

Hahn István
L-TEAM Bt.